

GORICA - Slovenski sindikat in višješolski profesorji oblikovali komisijo

Zaradi ministrskih nedorečenosti učinki reforme na šole še neznani

Novi ustroj s prihodnjim šolskim letom - Spremembe tako na licejskem kot na tehničnem polu slovenskega višješolskega središča

Joško PRINČIČ

BUMBACA

Reforma višjih srednjih šol, ki se pripravlja v Italiji, naj bi stopila v veljavo s prihodnjim šolskim letom 2010-2011, navalila pa bo seveda tudi na slovenske višješolske zavode. Ker pa je še preveč nejasnosti in ker bo januarja zapadel rok za vpise - če ga ne bodo odložili -, so se aktivirali profesorji obeh polov slovenskega višješolskega središča v ulici Puccini v Gorici. Pred kratkim so se najprej sestali na pobudo enotnih sindikalnih predstavništev, skupščine, ki je potekala na šoli, pa se je udeležila glavnina učnega osebja, kar je dokaz velike občutljivosti za problem nove šolske ureditve. Iz te prve skupščine je izšla ožja skupina profesorjev, ki zastopajo vse višje srednje šole in so se v torek zbrali na prostovoljni ravni, a bodo odslej delovali kot neke vrste komisija pod koordinacijo Sindikata slovenske šole; na srečanju so podrobneje obravnavali evidentirane probleme. Tajnik sindikata, Joško Prinčič, je povedal, da bo omenjena komisija spremljala nadaljnji razvoj dogodkov, »zato da nas reforma ne bo presenetila«, dala pa si je nalogo, da bo na novi scenarij opozorila manjšinske organizacije in izvoljene predstavnike, začeni s senatorko Tamaro Blažina.

»Reforma naj bi startala prihodnje šolske leto, pri takšnih napovedih pa je v Italiji obvezen pogojnik. Postopek odobritve je sicer še na začetku, marsikaj pa je nedorečenega, na primer napoved, da bo reforma že takoj zajela ne le prvi razred, a tudi drugega,« pojasnjuje Prinčič in poudarja, da osnovni cilj reforme je klenjenje števil višješolskih smeri. »Z eksperimentiranjem v 80. in 90. letih minulega stoletja je v Italiji prišlo do pravega navala smeri, ki jih bodo po novem drastično skrčili, saj je bilo stanje že skoraj neobvladljivo. To je načeloma pozitivno,« pravi, o učinkih na slovenske goriške šole pa dodaja: »Ministrstvo je sestavilo tabele, na podlagi katerih bodo obstoječe smeri v večini primerov preustrojili, preimenovali in ustalili, kar pomeni, da bodo izgubile eksperimentalni značaj. V našem, goriškem primeru to naj bi prineslo, da klasični licej ostane nespremenjen, znanstveno-tehnoški licej naj bi postal znanstveni "tout court", družboslovni pa humanistični ali družbeno-ekonomski licej, kjer naj bi latinščino nadomestilo nekaj ur ekonomije. Na tehničnem polu pa je slika takšna: tehnično-industrijskemu zavodu Vega s smerjo informatike naj bi dodali telekomunikacije, trgovski tehnični zavod Zois naj bi po novem bil le trgovski ali turistično-tehnični, poklicni zavod za trgovske in turistične dejavnosti Cankar pa naj bi postal samo trgovski, kar je svojčas že bil, ali naj bi se preoblikoval v posem nov zavod za eno-gastronomске in hotelirske storitve, kar naj bo jasno, še zdaleč ne pomeni, da bodo usposabljali kuharje.«

Prinčič k povedanemu dodaja, da so danes znani predmetniki in naslovi predmetnikov ter število ur za posamezne predmete, »nič pa ne vemo o vsebinah in o natečajnih razredih, na podlagi katerih bodo profesorji dodeljeni posameznim predmetom. Zato je diskusija o tem, kakšna bo nova slovenska višješolska ureditev na Goriškem, močno pomanjkljiva, kar spravlja v veliko stisko naše višje srednje šole, pa še slovenski nižji srednji šoli, saj bi bilo spričo negotovosti vsako usmerjanje dijakov zaman.« (ide)

GORICA - Slovenska državna nagrada ravnateljici Mirki Braini

Prispevala je k razvoju slovenske šole in h krepitvi slovenske narodne skupnosti

Šolski minister Igor Lukšič izroča priznanje ravnateljici Mirki Braini

FOTO BOBO

»S svojim delom je veliko prispevala k razvoju slovenske šole v Italiji, tako pa h krepitvi slovenske narodne skupnosti, njenega jezika in kulture,« je zapisano v obrazložitvi nagrade za življenjsko delo v zamejskem šolstvu, ki jo je iz rok slovenskega šolskega ministra Igorja Lukšiča v četrtek prejela Miroslava (Mirka) Braini, dolgoletna ravnateljica na Goriškem, nekaj časa pa tudi na Tržaškem. Ceremonija ob podelitvi najvišjih slovenskih državnih nagrad na področju šolstva je potekala v ljubljanskem Grand Hotelu Union, ob Brainijevi pa je priznanje za leto 2009 prejelo še deset slovenskih šolnikov. Ravnateljica, ki je letos edina nagrajenka z ozemlja zunaj matičnih meja, je že ob vesti, da jo je doletela takšna čast, izjavila, da je nagrada hkrati priznanje za vse goriško šolstvo.

Med četrtkovo podelitvijo so povzeli ravnateljico življenjsko pot in zasluge. Rojena je v Štan-

drežu pri Gorici, kjer je obiskovala osnovno šolo. Po maturi na klasični gimnaziji in učiteljsku v Trstu je začela svojo delovno kariero kot osnovnošolska učiteljica v Štandrežu. V želji po novem strokovnem znanju je ob delu na šolah leta 1981 diplomirala na pedagoškem oddelku Filozofske fakultete v Trstu. Po diplomi in opravljenem ravnateljskem izpitu je najprej postala ravnateljica v Doberdolu, od šolskega leta 1984-85 in vse do upokojitve v avgustu 2008 pa je bila ravnateljica različnih vrtev in šol na Goriškem in Tržaškem. V obrazložitvi je posebej poudarjeno, da »si je ves čas prizadevala za kulturo sožitja slovenske in italijanske skupnosti na Goriškem ter pomagala italijanskim kulturnim sredinam spoznavati slovensko stvarnost. S predanim delom in skrbjo za razvoj slovenskega šolstva v Italiji je veliko prispevala k njegovemu ugle-

du in uveljavitvi. Trudila se je, da bi za slovensko šolo navdušila in pridobila širok krog uporabnikov, kar se v zadnjem desetletju kaže v skokovitem naraščanju števila vpisanih otrok v slovenske vrtnice in osnovne šole na Goriškem. Skrbela je za pogosto sodelovanje z italijanskimi šolami na Goriškem, hkrati pa iskala trajne stike s šolami v Sloveniji. Bila je članica in vodja različnih komisij in delovnih skupin. Ob lastnem strokovnem izpopolnjevanju je vseskozi skrbela za strokovno rast vzgojiteljev in učiteljev slovenskih šol v Italiji.«

Ko so te besede izrekli v Ljubljani, so ponos občutili tudi goriški gostje četrtkove ceremonije, med katerimi so bili Dario Bertinazzi, podravnatelj Večstopenske šole Doberdob, Silvan Bevcar z Večstopenske šole v Gorici in Loredana Nanut, učiteljica, ki je zaposlena na šolskem skrbništvu, ob njih pa še Tomaž Simčič, vodja Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za FJK, in Andreja Duhovnik, pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo, ki je bil predlagatelj nagrade Brainijevi, in sicer organizacijski enoti Koper, kjer ima sedež svetovalec za slovenske šole v Italiji, ter Nova Gorica, ki sodeluje s slovensko šolo na Goriškem in v Benečiji; mnenje k predlogu so prispevali tudi predstavniki slovenskega šolstva v Italiji.

Minister Lukšič je na podelitvi nagrad med drugim poudaril, da je slovenska šola dobra, ker ima dobre učitelje in dobre ravnatelje, nakar je skupaj s predsednikom odbora za podeljevanje nagrad na področju šolstva, Pavlom Zgago, izročil priznanja. Letos so namreč podelili vseh enajst nagrad, ki jih dopušča zakon. Nagrado za življenjsko delo v visokem šolstvu sta prejeli Ljubica Marjanovič Umek in Breda Kroflič, za življenjsko delo na področju šolanja otrok s posebnimi potrebami je nagrado prejel Marijan Lačen, Mirka Braini za delo v zamejskem šolstvu. Mojca Kovač Šebart je nagrajenka za najvišje dosežke v znanstvenem delu v vzgoji in izobraževanju, Vinku Cudermanu pa so nagrado podelili za avtorsko delo na področju učbenikov in učnih pripomočkov na področju srednjega šolstva. Nagrado za posebno uspešno vzgojno-izobraževalno, inovacijsko in organizacijsko delo so prejeli Ivana Leskovar za delo v predšolski vzgoji, Aleksandra Pirkmajer Slokan in Martin Dušič za delo v osnovnem šolstvu, Štefan David v srednjem šolstvu, Izidor Hafner pa za delo v visokem šolstvu. Lukšič je nagrajencem dejal, da so s svojimi prizadevanji in trdim delom pomagali pri uresničevanju poslanstva učiteljskega poklica, njihovi uspehi pa so le še dodaten dokaz, da so svoje delo opravljali srčno in odgovorno. (ide)

ŠTANDREŽ

Vrača se sKultura

V Štandrežu se danes pričinja 5. kiparsko srečanje sKultura 2009, ki se ga bo udeležilo devet umetnikov iz Slovenije, Hrvaške in Slovenije. Na Jeremitišču bodo do sobote, 10. oktobra, med 10. in 12.30 ter med 14. in 17. uro ustvarjali Norma Antonini, Teresa Cetani, Angela Dibenedetto Borzi, Vincenc Kovačec, Sisto Lombardo, Ivana Postić, Drago Vit Rozman, Robin Soave in Matej Vočanec.

Zaključna prireditev letošnje sKulture bo v soboto, 10. oktobra, ob 19.30 na Jeremitišču, v primeru slabega vremena pa v župnijski dvorani v Štandrežu. Ob tej priložnosti bodo umetniki razstavili svoje kipe, na voljo pa bodo tudi štandreške dobrote. Kiparsko srečanje prireja društvo sKultura 2001 v sodelovanju s štandreškim rajonskim svetom in župnijo, z osnovno šolo Frana Erjavca in z vsemi vaškimi društvi.

GORICA - Vidmar, Marušič in Malnič o zadnji vojaški okupaciji slovenskega ozemlja

Manj znan portret zaveznikov

V ospredju pripovedi tudi Trgovski dom - Komel izrazil solidarnost uslužbencem Slovenskega stalnega gledališča

Z leve Malnič, Marušič in Vidmar v Kulturnem domu

BUMBACA

Mala dvorana goriškega Kulturnega doma je bila v petek prizorišče nadvse zanimive razprave o povojnem času na Primorskem, še zlasti o obdobju 1945-1947 in s posebnim ozirom na goriški prostor. V ospredju je bil oris delovanja zavezniške vojaške uprave najprej pod taktirko Novozelancev, nato pa Američanov in Britancev. Povod je bilo srečanje z avtorjem, ki sta ga tokrat skupaj priredila upravni odbor Kulturnega doma iz Gorice in Goriški muzej iz Nove Gorice. V goste je prišel Cvetko Vidmar predstavljat svojo knjigo z naslovom Zadnja vojaška okupacija slovenskega ozemlja, ob njem pa sta bila govornika še zgodovinar Braniko Marušič in direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič.

Marušič je izpostavil, »da je avtor napisal izvirno delo, ki temelji na podrobnem poznavanju zgodovinske literature in virov, objavljenih in neobjavljenih, njegova zasluga pa je predvsem ta, da je zapolnil vrzel v zgodovini pisju slovenske pravne in politične preteklosti.« Vidmar

je v nadaljevanju poudaril, da »je slovenski narod na svojem ozemlju ali le na delih tega ozemlja doživel in preživel številne tuje gospodarje, ki so stoletja ali samo leta vladali in uveljavljali svojo upravno organizacijo.« Nato je iz zakladnice svojega spomina potegnil na dan veliko zanimivega in tudi še neznanega o orisanem obdobju, tako svetle kot temne plati zavezniške uprave na Primorskem, ki ni bila naklonjena partizanskemu gibanju. V njegovi pripovedi je izstopalo dogajanje okrog Trgovskega doma (Ljudskega doma), ko so goriški Slovenci po zaslugi zaveznikov doživeli še eno ponižanje.

Naj k temu pripišemo, da je v svojem uvodnem pozdravu ravnatelj Kulturnega doma, Igor Komel, izrazil solidarnost vsem uslužbencem Slovenskega stalnega gledališča v Trstu zaradi negotovosti, v katero so zabredli. Podčrtal je, da je Kulturni dom vsa ta leta tesno sodeloval s SSG-jem, in dodal prepričanje, da bodo v prihodnje izvedli še marsikatero skupno kulturno pobudo, ki bo vsem v ponos.